

Referat af ordinært møde og seminar i DTU's bestyrelse den 21. september 2018

Tilstede: Per Falholt (formand), Eva Berneke, Mette Bybjerg Brock, Tobias Holck Colding, Annette Frøhling, Susanne Juhl, Martin Carsten Nielsen, Anders Henry Nielsen, Hanne Søndergaard samt rektor Anders O. Bjarklev, prorektor Rasmus Larsen, universitetsdirektør Claus Nielsen, specialkonsulent Tobias Eskildsen (referent) og sekretær for bestyrelsen/chefkonsulent Camilla Mørk (referent)

Dagsorden

1. Velkomst og mundtlige meddelelser
2. Underskrift af referat af bestyrelsesmøde 26. juni 2018
3. Rektoratsrapport (dele som lukket punkt)
4. Præsentation af DTU's organisering – fokus på institutterne
5. Status for byggeprojekter efter 2. kvartal 2018
6. Regnskab efter 2. kvartal 2018 og prognose for året
7. Likviditetsredegørelse og dagsværdiopgørelse af fast ejendom (lukket punkt)
8. 10-års budget
9. Halvårsstatus for strategisk rammekontrakt
10. Rapport fra den daglige ledelse for status på Handlingsplan 2018
11. Oplæg til Handlingsplan 2019
12. Præsentation af ny Strategisk Campusplan
13. Evt.

Bestyrelsens seminar / strategiske drøftelser (lukket punkt)

Introduktion til strategiforløbet

Status på Strategi 2014-2019

Tendenser – introduktion til væsentlige megatrends

DTU's vision i den kommende strategi

DTU i verden

Teknologi for mennesker

Et internationalt og mangfoldigt universitet

Drøftelse af temaer og afrunding

Ad pkt. 1. Velkomst og mundtlige meddelelser

Formanden orienterede indledningsvist om et debatindlæg bragt i Berlingske 3. september 2018 af bestyrelsesformændene for de otte danske universiteter vedr. regeringens loft over internationale studerende, hvori det bl.a. påpeges, at det betragtes som en kortsigtet løsning for Danmark. Rektor supplerede, at indgrebet, der skal reducere antallet af pladser på de engelsksprogede uddannelser med 1.000 studerende ikke rammer DTU i første omgang, men at DTU fremadrettet ikke kan øge antallet af internationale studerende, inkl. de selvbetalende. Rektor understregede, at det er en stor udfordring for DTU og erhvervslivet, der i stigende grad efterspørger ingeniører.

Rektor orienterede endvidere om forslag til finanslov 2019 (FFL19), hvori regeringen fastholder den årlige to procentbesparelse på uddannelse frem til og med 2021. Med FFL19 fortsættes også omprioriteringsbidraget efter 2021, men regeringen har lagt op til, at besparelserne for sektoren samlet set ophører med udgangen af 2021. Rektor pointerede, at DTU derfor fortsat må planlægge efter besparelser, da der ikke er nogen garanti for at DTU får del i de tilbageførte midler.

Rektor kom desuden ind på regeringsudspillet "fleksible universitetsuddannelser til fremtiden", hvormed regeringen med en række konkrete initiativer ønsker tættere tilknytning til arbejdsmarkedet, et bedre system for optagelse af studerende, samt bedre og mere undervisning og feedback. Rektor gjorde opmærksom på,

at han overordnet ser positive takter i udspillet, bl.a. at retskravet udvides til tre år, samt at de studerende fortsat har plads i studienævne.

Rektor meddelte, at Bo Cerup-Simonsen stopper som direktør for Center for Olie og Gas - DTU, da han har søgt nye udfordringer. Processen med at finde en ny direktør er i gang.

Ad pkt. 2. Underskrift af referat af bestyrelsesmøde den 26. juni 2018

Formanden gjorde opmærksom på, at der fra bestyrelsen havde været et ønske om, at den omtalte karakterskala i afsnittet om forskningsevalueringer blev præciseret, hvilket var sket. Bestyrelsen underskrev referatet.

Ad pkt. 3 Rektoratsrapport

Rektor præsenterede udvalgte dele af rektoratsrapporten, herunder status for DTU's optag pr. 15. august 2018. Rektor konstaterede, at optaget på bacheloruddannelsen var steget med 9 pct. i forhold til 2017 – begrundet med bl.a. oprettelsen af to nye uddannelser. Optaget på DTU's kandidatuddannelser var ligeledes steget i forhold til 2017, men da mange udenlandske studerende ikke møder op til studiestart, var det for tidligt at konkludere på 2018-optaget af kandidatstuderende.

Adspurgt om hvorvidt det har store økonomiske konsekvenser for DTU, at der er internationale studerende, der ikke møder op til studiestart, meddelte den daglige ledelse, at de internationale studerende betaler et sign-on fee, der ikke tilbagebetales ved udeblivelse, men at de mere præcise omkostninger forbundet med udeblivelsen ikke er nærmere undersøgt. Formanden bad den daglige ledelse undersøge, hvorfor mange internationale studerende udebliver, og hvor meget dette koster DTU.

Adspurgt om hvorfor 2017-optagstallene i rektoratsrapporten ikke stemmer overens med optagstallene i Strategisk Rapport 2017, jf. bilag til seminaret, forklarede rektor, at der i rektoratsrapporten sammenlignes med optagelsestal pr. 15. august, imens Strategisk Rapport er baseret på de endelige optagelsestal pr. 1. oktober. Formanden bad den daglige ledelse undersøge om optagelsestallene i Strategisk Rapport 2017 er korrekte.

Rektor orienterede om, at Uddannelses- og Forskningsministeriet arbejder på en fælles kontoplan for de videregående uddannelser.

Bestyrelsen drøftede om Uddannelses- og Forskningsministeriets udspil vedrørende etårige masteruddannelser var en god idé. Rektor tilføjede, at diplomingeniøruddannelsen er et godt og erhvervsrettet alternativ til den femårige civilingeniøruddannelse, hvorfor rektor ikke fandt udspillet relevant for DTU.

Bestyrelsen tog rektoratsrapporten til efterretning.

Ad pkt. 4. Præsentation af DTU's organisering – fokus på institutter

Rektor gav en kort præsentation af organiseringen på DTU, og præsenterede i denne sammenhæng bestyrelsen for DTU's flade ledelsesstruktur, de organisatoriske rammer for inddelingen i centre og institutter, støttefunktioner, datterselskaber mv. Inddelingen i institutter og fagområder er noget der udvikles på baggrund af sektortrends og erhvervslivets efterspørgsel, men fastlægges også på baggrund af traditioner, da DTU har en samfundsforpligtigelse til at uddanne ingeniører inden for en bred faglig palet.

Adspurgt om hvordan DTU's centre er forankret, forklarede rektor, at der er stor forskel på centrene, hvor nogle er meget store med omkring 100 årsværk, og at disse er en del af DTU's direktørkreds, imens de mindre centre er tematiske paraplyer, der går på tværs af institutternes forskningsgrupper.

Omkring bevæggrundene for inddelingen af DTU's institutter, påpegede den daglige ledelse, at der bl.a. tages højde for antallet af medarbejdere, med henblik på at opnå kritisk masse, at der søges inspiration fra andre universiteter samt at den teknologiske udvikling i samfundet også spiller en rolle.

Adspurgt om, hvorvidt DTU i forbindelse med organiseringen sammenligner sig med andre tekniske universiteter i Europa, svarede den daglige ledelse, at der løbende hentes inspiration fra andre universiteter, men at organiseringen også er historisk betinget af bl.a. de oprindelige fire kvadranter på Lyngby Campus, fusionen med sektorforskningsinstitutionerne samt store offentlige og private bevillinger til særlige strategiske forskningsområder. Det blev fra bestyrelsen peget på, at der er forskellige kulturer / måder at organiseret sig på inden for forskellige videnskaber.

Der blev endvidere spurgt ind til om DTU inddeler institutter efter teknologi- eller anvendelsesområde, hvortil rektor forklarede, at DTU gør begge dele.

Et studerende bestyrelsesmedlem udtrykte stor tilfredshed med, at institutterne ikke ejer uddannelserne.

Bestyrelsen tog præsentationen af DTU's organisering til efterretning.

Ad pkt. 5. Status for byggeprojekter efter 2. kvartal 2018

Universitetsdirektøren oplyste, at det generelt går fint med alle byggeprojekterne. Fra bestyrelsen blev der spurgt om omkostningseffektivitetsændringerne vedr. nyt radiodødt rum, der er konstateret, efter at bestyrelsen i juni 2018 godkendte igangsættelsen af projektet, er indarbejdet i den forelagte Investerings- og Moderniseringsplan. Universitetsdirektøren replicerede, at der er korrigeret for, at arealbehovet til nybygning af det radiodøderum er reduceret væsentligt. Adspurgt om, hvilke bygnings- og flyttemæssige konsekvenser etablering af Institut for Sundhedsteknologi vil få, oplyste universitetsdirektøren, at det på den korte bane ikke omfatter flytninger, da DTU pt. ikke har noget swing space. På den lange bane vil der ske flytninger på campus i den sammenhæng.

Bestyrelsen tog den øvrige status for byggeprojekter efter 1. kvartal 2018 til efterretning.

Ad pkt. 6. Status for regnskab efter 2. kvartal 2018 og prognose for 2018

Universitetsdirektøren oplyste, at det ser fornuftigt ud på alle parameter i regnskabet efter 2. kvartal 2018, samt at det for hele året er forventningen, at driftsresultatet lander på et nul. Adspurgt om forklaringen på, hvad der ligger bag forskellen på driftsresultatet efter 2. kvartal på et overskud på 54 mio. kr. og det budgetterede overskud på 68 mio. kr., oplyste universitetsdirektøren, at det bunder i tilgodehavende i forbindelse med primært EU-kontrakter, hvor der opereres med lange tidshorisonter. Det udlignes som regel senere på året.

Bestyrelsen tog status for regnskab efter 2. kvartal 2018 og prognose for 2018 til efterretning.

Ad pkt. 7. Likviditetsredegørelse og dagsværdiopgørelse af fast ejendom (lukket punkt)

Ad pkt. 8. 10-års budget

Universitetsdirektøren gjorde opmærksom på, at 10-års budgettet 2018-2027 er skåret over samme læst som tidligere år, herunder at budgettet tager udgangspunkt i forslag til finanslov 2019 og dermed videreførelse af to procentbesparelsen. Universitetsdirektøren pegede på, at denne besparelse historisk er kompenseret under den politiske aftale omkring forskningsreserven.

Der er udarbejdet en række følsomhedsanalyser, der tegner et billede af, at budgettet hænger sammen på den lange bane. Med bevillingsreformen vil marginalindtægten ved at uddanne flere ingeniører dog falde fra det nuværende niveau på ca. 100.000 kr. til ca. 72.000 kr. i 2019 med efterfølgende yderligere fald til ca. 68.000 kr. i 2022. Universitetsdirektøren fremdrog dette som et centralt parameter, at være særlig

opmærksom på i forbindelse med vækst i antallet af studerende. Bestyrelsen påpegede i denne sammenhæng, at den daglige ledelse også bør være særligt opmærksom på, om loftet over internationale studerende vil påvirke uddannelsesindtægterne mærkbart.

Omkring det nye bevillingssystem blev der fra bestyrelsen spurgt til det såkaldte beskæftigelsestilskud (også kaldt resultatstilskuddet). Universitetsdirektøren oplyste, at dette udgør 7,5 pct. af midlerne i det nye bevillingssystem og fordeles efter de studerendes studietid, og hvor hurtigt de kommer i arbejde efter endt uddannelse. Til trods for, at DTU's dimittender har en høj beskæftigelsesgrad tyder det ikke på, at DTU kan leve op til beskæftigelsesgraden i den referencegruppe, som ligger til grund for beskæftigelsestilskuddet, som er baseret på arbejdsmarkedet generelt. Bestyrelsen opfordrede den daglige ledelse til at forfølge denne sag, som virker urimelig for DTU, når kandidater er efterspurgt af erhvervslivet.

På spørgsmål fra formanden vedr. forventet besparelse i forbindelse med lukning af Lindholm i 2020, oplyste universitetsdirektøren, at de 9 mio. oplyst i 10-års budgettet alene omfatter bygningsforvaltning. Hos DTU Veterinærinstituttet ligger yderligere en besparelse på 20 mio. kr. Omkring forlængelse af bevillingen til DTU Biosustain fra Novo Nordisk Fonden efter 2020 oplyste universitetsdirektøren, at der er aftalt et forløb med fonden, samt at der gennemføres en evaluering af DTU Biosustain af et internationalt panel.

Bestyrelsen udtrykte bekymring omkring faldet i overhead (OH) på eksterne midler til forskning i 10-års budgettet fra ca. 23 pct. til 20 pct. og den negative resultateffekt heraf. Universitetsdirektøren fremhævede, at faldet bl.a. hænger sammen med en nedgang i OH på EU-projekter fra ca. 30 pct. til 25 pct., samt at der pågår en dialog med de store fonde om mulighed for bidrag til OH i forbindelse med store bevillinger. Bestyrelsen drøftede endvidere faldende personaleomkostninger i perioden 2018-2027 på ca. 140 mio. kr. og spurgte til, hvorvidt dette vil betyde en reduktion i antallet af undervisere. Universitetsdirektøren replicerede, at DTU ikke kommer til at mangle undervisere, men at der er tale om en generel effektivisering på ordinær drift.

Omkring følsomhedsanalyserne i 10-års budgettet gjorde universitetsdirektøren afslutningsvis opmærksom på, at DTU som regel har tid til at reagere på følsomhed, og at bestyrelsen via budgetterne løbende orienteres om håndtering / konsekvenser heraf.

Formanden konkluderede, at det er vigtigt, at DTU fortsat forfølger sagen omkring reduktion af internationale studerende og hvilke konsekvenser dette kan få for budgettet og mulighederne for vækst. Bestyrelsen tog 10-års budgettet for periode 2018-2027 til efterretning.

Ad pkt. 9. Strategisk rammekontakt

Formanden henledte bestyrelsens opmærksomhed på, at den strategiske rammekontakt ikke indeholder måltal pr. år, som DTU skal indfri, men at afrapporteringen forholder sig til universitetets udvikling, og hvorvidt DTU øger og fastholder et højt aktivitetsniveau inden for de fire kerneområder.

Med afsæt i strategisk mål 8 "DTU vil styrke kvalitet og synergi i den forskningsbaserede rådgivning" drøftede bestyrelsen de aktiviteter DTU har søsat mhp at arbejde for mere professionelle og fair rammer for den nationale forskningsbaserede rådgivning.

Bestyrelsen tog status for strategiske rammekontakt og den tilhørende handleplan til efterretning.

Ad pkt. 10. Rapport fra den daglige ledelse for status på Handlingsplan 2018

Rektor indledte med at bemærke, at det ser lovende ud, og at DTU overordnet set er godt på vej i imod opfyldelsen af Handlingsplan 2018. I forhold til bestyrelsens særlige satsning på digitalisering, kunne rektor bl.a. konstatere, at DTU's digitale læringsværktøj DTU Learn er integreret i undervisningen på DTU, at tre nye uddannelser med stærke digitale kompetencer er etableret, samt at der er etableret en digital innovationshub på DTU Skylab.

Endvidere blev det fremhævet, at udviklingen af DTU's programmer for efter- og videreuddannelse forløber godt, at fokuseringen på at øge hjemtaget af eksterne bevillinger giver gode resultater, og at en ny løsning for digital eksamen er taget i anvendelse.

Bestyrelsen tog handlingsplanen ad notam.

Ad pkt. 11. Oplæg til Handlingsplan 2019

Formanden fandt det positivt, at DTU etablerer en række tværgående initiativer, som DTU Institut for Sundhedsteknologi og Center for Entrepreneurskab i Teknologi, men tilføjede, at det bør overvejes, om der kan gøres noget for at tiltrække særlige talenter til universitetet. Det kunne bl.a. overvejes at søge midler hos eksempelvis Novo Nordisk Fonden, til understøttelse af initiativer der kan fremme tiltrækningen af særlige talenter til DTU.

Rektor gennemgik kort oplægget til Handlingsplan 2019 og fremhævede bl.a., at DTU's profil målrettes bæredygtighed, at innovationsaktiviteterne øges imens der fortsat sættes særligt på digitalisering.

Adspurgt om, hvorvidt digitalisering bør være en flerårig satsning og om DTU har udviklet sig til at være et fyrtårn inden for digitalisering, understregede rektor, at der fortsat skal gøres meget i forhold til digitalisering, og at universitetet ikke er der, hvor det nu bare handler om daglig drift. Der var bred enighed i bestyrelsen om, at digitalisering fortsat kræver særlig opmærksomhed, og at der er brug for at fastholde et højt ambitionsniveau, hvis DTU skal blive kendt for digitalisering.

Adspurgt om DTU i højere grad bør sætse på bæredygtighed, fx som "årets tema", da det har mange unge menneskers bevågenhed, svarede rektor, at bæredygtighed er et godt emne til at motivere unge studerende til at udvikle nye projekter, imens det har mindre indflydelse på valg af forskningsemne.

Adspurgt om motivet bag udvidelsen af biologi som fag på alle uddannelsesretninger, svarede prorektor, at ingeniørvidenskaben er baseret på traditionelle naturvidenskabelige traditioner, og at vi ser en rivende udvikling, hvor biologi fylder mere og mere.

Adspurgt om hvordan det i fremtiden fortsat kan være muligt at øge optaget, når ungdomsårgange er faldende, svarede den daglige ledelse, at man fortsat håber, at tiltrækningen af internationale studerende kan bidrage til et øget optag, samt at DTU's optagelsesgrundlag i hovedstadsområdet er begunstiget af demografisk vækst.

Med henvisning til evalueringen af DTU's ph.d.-program i oplæg til Handlingsplan 2019 blev der spurgt ind til, om DTU også bør evaluere ansættelsen af post.docs, bl.a. for at se, hvilken karrierevej de følger, og om de tilegner sig de rette kompetencer. Den daglige ledelse svarede, at det vurderes, at hovedparten ender i en stilling i det private erhvervsliv, og at det er et indsatsområde i forhold til forskerkarriere – ikke kun i forhold til rekruttering af de bedste talenter til DTU, men også i forhold til at levere forskere til det private arbejdsmarked.

Bestyrelsens input til Handlingsplan 2019 indarbejdes med henblik på forelæggelse af Budget og Handlingsplan 2019 på bestyrelsens møde i december 2018.

Ad pkt. 12. Præsentation af ny Strategisk Campusplan for DTU Lyngby Campus

Universitetsdirektøren præsenterede en langsigtet strategisk plan for DTU Lyngby Campus, der rækker mange år ud i fremtiden. Overordnet sigtes der imod et mere bæredygtigt universitet, bl.a. på baggrund af etableringen af letbanestationer, der betyder, at trafikken på campus kan begrænses og i højere grad tilegnes de bløde trafikanter, til trods for, at der forventes en fortsat stor vækst i antallet af personer der opholder sig på DTU Lyngby Campus.

Adspurgt om der er taget højde for brugen af autonome køretøjer i planen, svarede universitetsdirektøren, at man forventer ibrugtagning af de første føreløse busser inden for få år.

Universitetsdirektøren fremhævede desuden, at planen lægger op til en udvidelse af R&D erhverv og akademiske boliger i periferien om campus, imens hovedcampus alene tilegnes akademiske aktiviteter. Selve indretningen af campus vil fortsat følge den oprindelige plan fra Eva og Niels Koppel, men der lægges op til en udvidelse af materialevalg, eksempelvis anvendes der ofte glas i stueetagen, der gør det muligt at se hvad der foregår i bygningen – for at skabe en større åbenhed udadtil.

Adspurgt om brugen af digitale løsninger på campus, uddybede universitetsdirektøren, at der er satset meget på digitaliseringen af campus, herunder brug af smart lys og censorer på bygningernes infrastruktur, men at det muligvis ikke syner af meget udad til. Det forventes dog at blive mere synligt på sigt, bl.a. ved implementeringen af app's, der kan vise vej til en ledig parkeringsplads på campus.

Adspurgt om det kan betale sig at udvide campus, hvis fremtiden byder på virtuelle laboratorier og online fjernundervisning, svarede universitetsdirektøren, at alt indikerer, at studerende og ansatte opholder sig mere og mere på campus, og at denne udvikling vil fortsætte.

Bestyrelsen tog præsentationen til efterretning.

Ad pkt. 13. Evt.

Susanne Juhl kvitterede for bestyrelsens opbakning til, at hun som eksternt bestyrelsesmedlem træder ind i udpegningskomitéen.

Bestyrelsens seminar / strategiske drøftelser (lukket punkt)

Formålet med bestyrelsesseminaret d. 21. september var at drøfte og udvælge et antal strategiske temaer, som efterfølgende skal kvalificeres af DTU's organisation. De strategiske temaer, jf. materialet til seminaret, er udtryk for områder, som DTU skal arbejde strategisk med og udvikle sig indenfor, for at nå visionen for 2025. De strategiske temaer vil senere i strategiprocessen danne grundlag for de pejlemærker, som den endelige strategi vil komme til at indeholde. De temaer, som vælges på seminaret, vil blive kvalificeret mhp., at bestyrelsen i december 2018 kan træffe et endeligt valg. I valget af temaer vil indgå overvejelser om, hvilke strategiske muligheder eller udfordringer, som DTU står overfor i fremtiden, og som skal adresseres i strategien.